

a Wolters Kluwer business

PORADY PRAWNE – Wolters Kluwer Polska

Położna wykonująca pracę na stanowisku pielęgniarskim

Pytanie

Czy położna może być zatrudniona na stanowisku pielęgniarskim w zakładzie opiekuńczo-leczniczym?

Odpowiedź

Położna i pielęgniarka to dwa odrębne zawody. Położna może być zatrudniona w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, ale na stanowisku położnej, zgodnie z posiadanym zakresem kompetencji zawodowych. Natomiast zatrudnienia na stanowisku pielęgniarki jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli posiada tytuł zawodowy pielęgniarki.

Uzasadnienie

Status położnej i pielęgniarki określa ustawa z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 57, poz. 602 z późn. zm.; dalej jako: u.z.p.p.), która wyraźnie określa odrębne przesłanki dla nabycia tytułu zawodowego pielęgniarki lub/i położnej. Tryb potwierdzania posiadanych uprawnień zawodowych reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 17 czerwca 1992 r. w sprawie trybu postępowania dotyczącego stwierdzenia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki i zawodu położnej oraz sposobu prowadzenia rejestru pielęgniarek i rejestru położnych (Dz. U. Nr 52, poz. 248 z późn. zm.). Zgodnie z art. 5 u.z.p.p. położna udziela świadczeń zdrowotnych, a w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz promocji zdrowia, w zakresie opieki nad kobietą, kobietą ciężarną, rodzącą i położnicą oraz noworodkiem. Świadczenia te są udzielane przede wszystkim poprzez:

- 1) prowadzenie działalności edukacyjno-zdrowotnej w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny oraz ochrony macierzyństwa i ojcostwa;
- 2) rozpoznawanie ciąży i sprawowanie opieki nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej oraz przeprowadzanie badań niezbędnych w monitorowaniu ciąży fizjologicznej;
- 3) kierowanie na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży wysokiego ryzyka;
- 4) prowadzenie porodu fizjologicznego oraz monitorowanie płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej;
- 5) przyjmowanie porodu siłami natury wraz z nacięciem i szyciem naciętego krocza;
- 6) podejmowanie koniecznych działań w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym przyjęcie porodu z położenia miednicowego oraz ręczne wydobycie łożyska;
- 7) sprawowanie opieki nad matką i monitorowanie przebiegu okresu poporodowego;
- 8) badanie noworodków i opiekę nad nimi;

- 9) realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- 10) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
- 11) profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych.

Natomiast wykonywanie zawodu pielęgniarki zgodnie z art. 4 u.z.p.p. polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz z zakresu promocji zdrowia. Świadczenia te są udzielane przede wszystkim poprzez:

- 1) rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych;
- 2) rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych;
- 3) sprawowanie opieki pielęgnacyjnej;
- 4) realizację zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- 5) samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
- 6) edukację zdrowotną.

Za wykonywanie zawodu pielęgniarki lub położnej uważa się również:

- 1) nauczanie zawodu pielęgniarki;
- 2) prowadzenie prac naukowo-badawczych w dziedzinie pielęgniarstwa;
- 3) kierowanie pracą zawodową pielęgniarek i położnych.

Zawód pielęgniarki może wykonywać wyłącznie osoba, która posiada prawo jego wykonywania, stwierdzone przez okręgową radę pielęgniarek i położnych. W powyższej sprawie właściwa jest okręgowa rada pielęgniarek i położnych, w obrębie której pielęgniarka ma zamiar wykonywać zawód. Stwierdzenie prawa wykonywania zawodu następuje w drodze uchwały właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych, o czym stanowi art. 24 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178 z późn. zm.).

Położna może pracować w tych zakładach opieki zdrowotnej, w których będzie mogła udzielać świadczeń zdrowotnych zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Natomiast dla wykonywania dodatkowo zawodu pielęgniarki musi podjąć naukę w celu uzyskania tytułu zawodowego pielęgniarki.

Dorota Karkowska, ekspert ABC Serwis Prawo i Zdrowie, Wolters Kluwer Polska, www.abc.com.pl.